

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/382/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6615216883
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6615216883.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcu BIELA LABUŤ s.r.o., IČO: 36 795 691, Mestský park 1707, 984 01 Lučenec, zast. JUDr. Róbert Gombala, advokát, P. Rádayho 14/A, 984 01 Lučenec, proti žalovanému Tatra banka a.s., IČO: 00 686 930, Hodžovo nám. 3, 811 06 Bratislava, o vylúčení pohľadávky z exekúcie, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 17C/427/2015 - 129, zo dňa 15. júna 2016, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

II. Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ō v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol: „Z výkonu exekúcie vedeného žalovaným proti povinnému F. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXXX/X, XXX XX H., exekúcia vedená u súdneho exekútor JUDr. Petra Molnára pod číslom Ex 5170/14, na základe poverenia Okresného súdu Lučenec číslo konania 6Er/1108/2014 zo dňa 20.04.2015 je vylúčená pohľadávka vo výške 70 000 eur F. X. voči Slovenskej sporiteľni a.s. z účtu povinného vedeného v Slovenskej sporiteľni a.s. číslo účtu XXXXXXXXXXX/XXXX. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi na náhrade trov konania na účet jeho právneho zástupcu sumu 2 757,84 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaný je povinný zaplatiť na súdnom poplatku na účet Okresného súdu Lučenec 4 200,- eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.“

2. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že úkon prevodu sumy 70 000 eur konateľom žalobcu (spoločnosti BIELA LABUŤ s.r.o.) z účtu žalobcu číslo XXXXXXXXXXX/XXXX vedeného v Slovenskej sporiteľni a.s. na účet F. X., číslo XXXXXXXXXXX/XXXX, vedený v Slovenskej sporiteľni a.s. nebol urobený vážne, a je neplatný. Úmysel konateľa žalobcu nesmeroval k prevodu sumy 70 000 eur z účtu žalobcu na účet povinného F. X., voči ktorému je vedená exekúcia súdnym exekútorom JUDr. Petrom Molnárom v prospech oprávneného Tatra banka a.s., IČO: 00 684 930, ale konateľ žalobcu R. Z. uvedenú čiastku mal v úmysle previesť z účtu žalobcu na účet obchodnej spoločnosti F.SEAL s.r.o. (okresný súd zjavne chybné uviedol F real s.r.o.), v ktorej je taktiež konateľom. Ďalšie kroky konateľa žalobcu smerujúce k náprave zisteného omylu - keď ešte toho istého dňa 15.10.2015 ako bola mylná platba vykonaná, o 14.10 hod. upovedomil Slovenskú sporiteľňu a. s. o tom, že pri realizácii platby cez internetbanking uviedol mylne nesprávne číslo príjemcu a požiadal banku o súčinnosť a vrátenie sumy 70 000 eur späť na účet žalobcu, ako aj preukázanie absencie akýchkoľvek obchodných, právnych alebo iných vzťahov medzi konateľom žalobcu a povinným odôvodňujú záver, že označený úkon finančných prostriedkov konateľom žalobcu treba kvalifikovať ako neplatný právny úkon.

3. S poukazom na ust. § 708 ods. 1 a § 709 ods. 1 Obchodného zákonníka a § 5 písm. a) zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách súd vyvodil, že majiteľom sumy 70 000 eur podľa prevodu žalobcu zo dňa 15.10.2015 sa stala Slovenská sporiteľňa a.s., ktorej vzniklo právo hospodárenia s nimi a majiteľovi účtu, v tomto prípade F. X., vzniká pohľadávka voči banke v hodnote vkladu 70 000 eur avšak iba v prípade, ak u žalobcu je preukázaná vôľa smerujúca k bankovej operácii prevodu 70 000 eur na účet F. X. (povinného v exekúcii). Avšak suma 70 000 eur bola pripísaná na účet F. X. bez akéhokoľvek právneho dôvodu a bez vôle žalobcu, ide o plnenie z neplatného právneho úkonu. Teda pokiaľ by F. X. - povinný za tejto právnej situácie nakladal na svojom účte s vkladom v rozsahu 70 000 eur je nesporné, že na jeho strane by išlo o bezdôvodné obohatenie (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

4. V danom prípade sú splnené základné predpoklady na vydanie sumy 70 000 eur Slovenskou sporiteľňou a.s. žalobcovi F. X., ktorému boli peňažné prostriedky omylom/chybou žalobcu na jeho účet pripísané dal súhlas na ich spätný prevod žalobcovi. Povinný F. X. nie je oprávnený nakladať zo sumou 70 000 eur, ktorá na jeho účet nebola pripísaná zo zákonných dôvodov a preto ani súdny exekútor nemôže uspokojiť pohľadávku oprávneného (Tatra banka a.s.) voči povinnému (F. X.) z uvedenej sumy.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. zásady úspechu účastníkov (strán) vo veci, keď vo veci mal úspech žalobca, preto mu priznal náhradu trov konania a to trov právneho zastúpenia. Keďže žalobca v konaní o vylúčení veci z exekúcie podľa osobitného predpisu je oslobodený od súdneho poplatku a bol v konaní úspešný, je podľa výsledku konania povinný poplatok zaplatiť žalovaný (§ 4 ods. 2 písm. r) a § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch).

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobu zamietne a zároveň zaviazže žalobcu uhradiť trovy konania žalovanému, alebo aby rozsudok zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. Žalovaný namietal, že súd nesprávne zistil skutkový stav a vec nesprávne právne posúdil. Žalobou sa žalobca domáhal vylúčenia finančných prostriedkov vo výške 70 000 eur z exekúcie, ktoré boli blokové na účte povinného F. X., vedenom v Slovenskej sporiteľni a.s. s tým, že žalobca sumu 70 000 eur zaslal na účet povinného omylom, a obidvaja popierajú, že by boli v akomkoľvek právnom vzťahu z ktorého by si boli povinní plniť. Podľa názoru žalovaného ide o účelové tvrdenia, s cieľom zabrániť uspokojeniu pohľadávky oprávneného v exekučnom konaní (v tomto konaní žalovanému) voči povinnému. Obidvaja, žalobca aj povinný sa osobne poznajú, číslo účtu na ktoré mienil podľa tvrdenia žalobcu poslať žalobca peniaze je diametrálne odlišné od toho, na ktoré peniaze poslal, teda nešlo o preklep napr. v jednej číslici a pod. Pritom malo ísť o číslo účtu, kde žalobca vykonáva konateľa firmy a je pravdepodobné, že číslo účtu je mu známe. Predmetná platba nebola zaslaná omylom.

8. Z rozhodnutia súdu žalobcovi nie je zrejmé, či právny úkon súd považoval za neplatný podľa § 49a Občianskeho zákonníka z dôvodu omylu, alebo z dôvodu, že daný úkon nebol urobený vážne v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Podľa § 49a omyl sa týka takej okolnosti, bez ktorej by konajúca osoba právny úkon vôbec neurobila a zároveň musí byť splnená aj podmienka týkajúca sa druhého účastníka právneho úkonu, že ten musel omyl vyvolať alebo aspoň o ňom musel vedieť. V danom prípade príjemca peňažných prostriedkov t.j. povinný omyl nepochybne nevyvolal ani o ňom nevedel. Potom bol úkon platný a nie neplatný z dôvodu omylu. Navyše, ak ide o dôvod neplatnosti podľa tohto ustanovenia tak v zmysle § 40a Občianskeho zákonníka právny úkon sa považuje za platný, pokiaľ sa ten, kto je takým úkonom dotknutý, neplatnosti právneho úkonu nedovolá. Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, kto ju sám spôsobil. Pokiaľ na inom mieste v rozsudku súd uvádza, že prevod sumy nebol urobený vážne a z tohto dôvodu je úkon prevodu neplatný, vážnosť vôle súvisí s tým, že sa zdanlivo prejavuje vôľa, ktorá v skutočnosti neexistuje, resp. existuje ale v inej kvalite, než do ukazuje prejav. Ide o úkony urobené s vnútornou výhradou, simulované právne úkony. V danom prípade nešlo o takúto situáciu.

9. Súd nesprávne posúdil aj otázku bezdôvodného obohatenia. Ak by aj predmetný úkon nebol platný, vznikol by tým nanajvýš záväzok povinného zaplatiť žalobcovi 70 000 eur z dôvodu plnenia z neplatného právneho úkonu, to však nemá žiaden vplyv na právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným resp. exekúciou.

10. Pokiaľ okresný súd vo výroku rozsudku uviedol., že z exekúcie je vylúčená pohľadávka povinného voči Slovenskej sporiteľni a.s. vo výške 70 000 eur, sám súd skonštatoval, že povinný má voči Slovenskej

sporiteľni a. s. pohľadávku na vyplatenie peňažných prostriedkov z účtu vo výške 70 000 eur. Potom je absurdné, že v odôvodnení súd konštatuje, že povinnému ani nevzniká nárok voči Slovenskej sporiteľni a. s. na vyplatenie sumy 70 000 eur. Súd sa neysporiadal s konštantnou judikatúrou v uvedenej oblasti (napr. rozsudok NS SR zo dňa 30.11.2010 sp. zn. 1MCdo/2/2009, rozsudok NS ČS 25Cdo/4185/2014, 35 Odo 801/2002, rozsudok KS Košice 3Co/275/2013, na ktoré poukázal žalovaný v konaní a na základe ktorých súdy opakovane judikovali, že „peniaze sú zastupiteľnými vecami a momentom pripísania na účet sa stávajú vlastníctvom banky, ktorá účet spravuje, preto ani zostatok na účte nie je vecou patriacou tzv. majiteľovi účtu.“ Tento zostatok predstavuje len nárok osoby, pre ktorú sa účet vedie, na vyplatenie aktívneho zostatku. Exekúciu podlieha a predmetom tohto spôsobu exekúcie podľa § 94 Exekučného poriadku je len tento nárok. Okresný súd v danom prípade bez akéhokoľvek zdôvodnenia skonštatoval, že uvedené platí len v prípade, že u žalobcu je preukázaná vôľa smerujúca k bankovej operácii prevodu 70 000 eur na účet povinného. Toto konštatovanie je arbitrárne, ničím nepodložené a v rozpore s konštantnou judikatúrou aj so znením Obchodného zákonníka a zákona o platobných službách. Obchodný zákonník používa v ustanovení § 708 a nasl. termín „majiteľ účtu“ i keď účet sám o sebe nemá majetkovú hodnotu a peňažné prostriedky na ňom uložené sú v majetku banky, za majiteľa účtu je treba z pohľadu ustanovení Obchodného zákonníka o bežnom účte považovať osobu, pre ktorú banka zriadila na základe zmluvy zmluvný účet. Na základe zmluvy o bežnom účte je banka povinná prijať na účet peňažné vklady vykonané majiteľom účtu alebo platby uskutočňované v jeho prospech bez ohľadu na to, kto je majiteľom peňažných prostriedkov, ktoré sa týmto spôsobom na účet ukladajú. Pri vykonaní výplat z účtu, sa banka riadi pokynmi majiteľa účtu. Oprávnenie (nároky) majiteľa účtu spočívajúce v tom, aby jemu alebo ním určeným osobám boli na jeho žiadosť alebo písomný príkaz, prípade pri splnení dohodnutých podmienok, vyplatené peňažné prostriedky z účtu predstavuje „pohľadávku z účtu v peňažnom ústave“, ktorú možno postihnúť výkonom rozhodnutia podľa § 94 Exekučného poriadku. Vzhľadom k tomu, že výkon príkazom pohľadávky, ktorú má majiteľ účtu na základe zmluvy o bežnom účte voči banke, nie je rozhodujúce, koho boli peňažné prostriedky, ktoré boli na účet uložené alebo zaslané. Podstatné je iba to, kto je majiteľom účtu, lebo jedine on má pohľadávku z účtu v banke. Predmetom výkonu rozhodnutia príkazom pohľadávky z účtu v banke nie je vec (a ani iný majetok), ale nárok majiteľa účtu na výplatu peňažných prostriedkov z účtu (pohľadávku z účtu).

11. Banka je povinná prijímať platby na bežný účet, je povinná pripísať v prospech bežného účtu jeho majiteľa peňažné prostriedky ku dňu, kedy banka získala právo s nimi nakladať a od tohto dňa patria majiteľovi účtu úroky z týchto prostriedkov (§ 709 ods. 1 § 713 ods. 1 Obchodného zákonníka). Podľa § 15 zákona č. 492/2009 Z. z. o platobných službách je poskytovateľ platobných služieb povinný zabezpečiť prevedenie sumy platobnej operácie na účet poskytovateľa platobných služieb príjemcu (bez ohľadu na prípadný omyl osoby, ktorá zadávala platobný príkaz) najneskôr do konca nasledujúceho pracovného dňa po okamihu prijatia platobného príkazu okrem ods. 2. Poskytovateľ platobných služieb príjemcu pripíše (opäť bez ohľadu na prípadný omyl osoby, ktorá zadávala platobný príkaz) sumu platobnej operácie na platobný účet príjemcu a umožní mu disponovať s pripísanou sumou v ten istý pracovný deň, kedy bola suma pripísaná na účet poskytovateľa platobných služieb príjemcu.

12. K odvolaniu žalovaného podal žalobca vyjadrenie a navrhol rozsudok okresného súdu potvrdiť. Podľa jeho názoru okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam. Žalobca od momentu zadania príkazu na prevod sumy 70 000 eur cez internetbanking dňa 15.10.2015 a jeho následného zistenia, že finančné prostriedky neboli pripísané na účet spoločnosti F. SEAL, s.r.o. vykonal všetky úkony, aby omyl/chybu, ktorú urobil pri zadaní príkazu napravil, o tom predložil súdu adekvátne dôkazy (požiadal o súčinnosť banku a o spätný prevod a vykonal úkony voči žalovanému aj súdnemu exekútorovi). Žalobca tiež preukázal, že s povinným nemali žiadne právne vzťahy z ktorých by si boli povinní plniť a že v účtovníctve žalobca platbu eviduje ako mylnú. Tvrdenia žalovaného, že tvrdenia žalobcu a aj povinného v rámci vykonaného dokazovania boli účelové, nie sú pravdivé a nevychádzajú zo žiadneho dôkazu, iba z domnienky žalovaného o nepravdepodobnosti tvrdení žalobcu a povinného.

13. Okresný súd správne posúdil že predmetný právny úkon prevodu sumy 70 000 eur je neplatný z dôvodu, že právny úkon nebol urobený vážne (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Na margo odvolacích dôvodov žalovaného uvádza, že je jednoznačné, že vôľa žalobcu sa prejavila navonok v odlišnej kvalite.

14. Keďže povinný Slovenskej sporiteľni a.s. dal svoj súhlas na spätný prevod sumy 70 000 eur na účet žalobcu, ktorá bola pripísaná na účet povinného bez akéhokoľvek právneho dôvodu, tak povinný sa na úkor žalobcu neobohatí a preto žalobca nemá dôvod za danej situácie domáhať sa od povinného vydania týchto finančných prostriedkov z titulu bezdôvodného obohatenia. Súd správne posúdil otázku bezdôvodného obohatenia.

15. Taktiež okresný súd správne právne ustálil, že Slovenská sporiteľňa a.s. by sa stala vlastníkom finančných prostriedkov len v prípade, pokiaľ by bola preukázaná vôľa žalobcu smerujúca k bankovej operácii prevodu 70 000 eur na účet povinného. A ani súdny exekútor nemôže uspokojiť pohľadávku žalovaného z uvedenej sumy. Tento právny názor podporuje aj to, že v prvej vete § 709 Obchodného zákonníka je stanovené, že banka je povinná prijímať na bežný účet v mene, na ktorú znie, peňažné vklady alebo platby uskutočňované v prospech majiteľa účtu. Vôľa zadávateľa platby nesmerovala k tomu, aby platba vo výške 70 000 eur bola pripísaná na účet povinného. Aj zákon o bankách v § 5 písm. a) iba pri „vklade“ na účet nepriamo definuje, že peniaze sa stávajú vlastníctvom banky a vkladateľ má nárok na ich výplatu. Bankový zákon však nehovorí o platbách na účet a preto žalobca zastáva názor, že pri platbe na účet sa nedá jednoznačne ustáliť, že finančné prostriedky sa automaticky stávajú momentom prijatia vlastníctvom banky a vlastníkovi účtu vzniká len právo na ich výplatu, pokiaľ nie je splnená podmienka, že úkon na základe ktorého boli pripísané na účet je platný. Banka sa stáva vlastníkom automaticky len tých finančných prostriedkov, o ktorých vkladateľ vyhlási, že sú v jeho vlastníctve.

16. Okrem toho zákon o bankách priamo rieši prípad nesprávne pripísaných finančných prostriedkov, ktorý nastal v dôsledku chyby pri vykonávaní platobného alebo zúčtovacieho styku a to v ustanovení § 92 zákona, kde sa výslovne v súvislosti s takto zaslanými peňažnými prostriedkami používa terminológia: „jej patriacich alebo ňou spravovaných peňažných prostriedkov na účte klienta“ a hovorí o „spätnom prevode pripísaných peňažných prostriedkov“. Zjavne takto chybne zaslané peňažné prostriedky majú osobitný režim a zákon o bankách rieši túto situáciu tak, že finančné prostriedky pripísané na účet v dôsledku chyby sa pripíšu na účet klienta, no tieto finančné prostriedky sa následne aj na základe spätného prevodu vracajú, teda banka sa nestáva automaticky vlastníkom finančných prostriedkov a len zrealizuje príkaz klienta a peniaze vráti. Klient ani nemôže dať banke iný príkaz, pretože pokiaľ by iný príkaz banke dal, dopustil by sa trestného činu - prisvojil by si cudziu vec, ktorá sa dostala do jeho moci - ako vlastníka účtu na základe neplatného právneho úkonu.

17. V súdenom prípade vznikla situácia, že Slovenská sporiteľňa a.s. pripísala na účet povinného finančné prostriedky, no na základe neplatného právneho úkonu, ktorý sa prejavil navonok ako chyba pri vykonávaní platobného styku, vlastník účtu dal súhlas na spätný prevod finančných prostriedkov, ktorý mala Slovenská sporiteľňa a.s. realizovať, no táto ho nezrealizovala z dôvodu, že účet povinného je zablokovaný exekútorom, ktorý vykonáva exekúciu z poverenia žalovaného. Žalobca zastáva názor, že za danej situácie má oprávnenie domáhať sa vylúčenia svojho majetku z exekúcie, pretože pokiaľ by sa toho nedomáhal, tak by žalovaný v rámci exekúcie vymohol svoju pohľadávku z majetku žalobcu a teda na strane žalovaného by došlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobcu. Pritom peniaze žalobcu pripísané na účet povinného môžu byť vrátené iba žalobcovi. Žalovaný prostredníctvom súdneho exekútora exekvuje len domnelú pohľadávku voči povinnému, pričom v skutočnosti exekvuje majetok tretej osoby (či už vo forme peňazí resp. vo forme pohľadávky), čo nie je prípustné. Preto sa žalobca ešte v štádiu, kedy je to možné (peniaze sú stále na účte povinného) domáha, aby bol majetok žalobcu pred exekúciou ochránený a peniaze v sume 70 000 eur - zastupiteľné veci, ktoré sú pripísané na účet povinného boli z exekúcie vylúčené.

18. Pokiaľ žalovaný poukazuje na absurditu, ktorá podľa neho spočíva v tom, že podľa výroku rozsudku sa vylučuje z exekúcie pohľadávka z účtu povinného voči Slovenskej sporiteľni a. s. a následne sa v odôvodnení rozsudku uvádza, že povinnému nevzniká nárok voči Slovenskej sporiteľni a.s. na vyplatenie sumy 70 000 eur, podľa žalobcu to nie je absurdné, pretože povinný nemôže nakladať z finančnými prostriedkami, ktoré sa do jeho moci (na jeho účet) dostali v dôsledku neplatného právneho úkonu (okrem príkazu na spätný prevod - čo povinný aj dal) a preto za tejto situácie je správne konštatovanie súdu, že povinnému nevzniká nárok voči Slovenskej sporiteľni a. s. na vyplatenie sumy 70 000 eur. Na druhej strane je však vedená exekúcia na pohľadávku (hoc domnelú) a teda žalobca sa žalobou formálne musel domáhať vylúčenia tejto pohľadávky. Táto skutočnosť však nespôsobuje nesprávnosť napadnutého rozsudku.

19. Pokiaľ žalovaný poukazuje na rozpor daného rozhodnutia so štandardnou judikatúrou, rozhodnutia súdov na ktoré poukázal neriešia obdobnú situáciu a nie sú použiteľné na posudzovaný prípad. Rozsudok NS SR sp.zn. 1MCdo/2/2009 rieši situáciu, kedy peniaze na účet boli pripísané (vložené) pre majiteľku účtu oprávnené - nie v dôsledku chyby, teda peniaze sa mohli stať vlastníctvom banky (platba bola uskutočnená v prospech majiteľa účtu). Rozsudok NS ČR 25 Cdo/4185/2014 rieši situáciu, kto sa obohatí na koho úkor, keď neoprávnená osoba vyberie z účtu v banke finančné prostriedky - neriešilo sa ako sa peniaze na účet banky „dostali“, teda peniaze mohli byť vlastníctvom banky. Rozsudok KS Košice 3Co/275/2013 rieši situáciu, keď účet bol blokový na základe príkazu prokurátora a spor sa týkal náhrady škody spôsobenej tým, že vlastníč účtu nevedel s finančnými prostriedkami na účte nakladať, pričom finančné prostriedky na účet vložila vlastníčka účtu - teda ide o iný prípad ak posudzovaný, pretože peniaze na účet boli pripísané (vložené) majiteľkou účtu, nie v dôsledku chyby, teda peniaze sa mohli stať vlastníctvom banky (platba bola uskutočnená v prospech majiteľa účtu). Rozsudok NS ČR 35Obo/801/2012 - rieši situáciu v rámci daňového exekučného konania, kde súd najskôr zaujal názor, že omylom zaslané peniaze nebolo možné exekvovať, a následne že bolo možné exekvovať aj omylom zaslané peniaze - no ani v tomto rozhodnutí sa NS ČR nevysporiadal s tým, z akého dôvodu sa stala banka vlastníkom prostriedkov zaslaných na účet omylom a vôbec nevyriešil to, že majiteľ účtu s týmito finančnými prostriedkami nemôže nakladať - lebo by sa dopustil trestného činu zatajania vecí. Žalobcovi je naopak známy rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 52C/88/2009, v ktorom súd rozhodol, že daňová exekúcia na omylom poukázané prostriedky na účet nie je prípustná a súd zaviazal daňový úrad, aby finančné prostriedky, ktoré z účtu povinného „stiahol“ vrátil pôvodnému vlastníčkovi. Zároveň v tomto rozhodnutí súd konštatoval, že vlastníč účtu, ktorý použil finančné prostriedky omylom zaslané na jeho účet sa dopustil trestného činu zatajania vecí (prisvojil si cudziu vec malej hodnoty, ktorá sa dostala do jeho moci nálehom, omylom alebo inak bez prívolenia oprávnenej osoby).

20. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný a uviedol, že skutočnosť, že v prípade nakladania s prostriedkami na účte by sa povinný (za existujúcej situácie) dopustil trestného činu zatajania vecí nemá žiaden vplyv na to, že v danom prípade by v prípade neplatného úkonu išlo o bezdôvodné obohatenie. Trestný čin zatajania vecí môže existovať súbežne s bezdôvodným obohatením, navzájom sa nevylučujú. Žalovanému nie je zrejmé, ako by postupoval žalobca v prípade, ak by účet povinného nepodliehal exekúcii a povinný by túto sumu použil na výber v hotovosti a následný nákup vecí/služieb resp. previedol na iný účet (hoc by aj následne udelil súhlas s prevodom takejto sumy žalobcovi). Nedomáhal by sa vydania bezdôvodného obohatenia od povinného? Súhlas povinného s úhradou nemá žiaden vplyv na skutočnosť, že pripísaním prostriedkov na účet povinného vzniká oprávnenie žalobcu voči povinnému na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré by mu mohlo vzniknúť v dôsledku plnenia bez právneho dôvodu. To všetko samozrejme za podmienky, že by úkon úhrady uvedenej sumy bol neplatný. Vid. aj dikciu ust. § 92 ods. 1 zákona o bankách, ktoré taktiež počíta s vymáhaním vzniknutého bezdôvodného obohatenia. Aj konštantná judikatúra jednoznačne potvrdzuje názor žalovaného o vzniku nároku na bezdôvodné obohatenie majiteľa účtu, na ktorý bola omylom poukázaná platba od tretej osoby a vyvracia ničím nepodložený opačný názor žalobcu. Žalovaný zdôrazňuje, že ak raz pohľadávka podľa okresného súdu neexistuje, nie je možné ju z exekúcie vylúčiť, nie je totiž čo vylúčiť. Rozhodnutia súdov na ktoré poukázal žalovaný už v predchádzajúcom konaní sú aplikovateľné aj v danom prípade, pretože podstatou rozhodnutí je vzťah majiteľa účtu resp. banky vedúcej účet pre majiteľa účtu, k peňažným prostriedkom na tomto účte. Uvádza ďalšie rozhodnutia súdov.

21. K vyjadreniu žalovaného zo dňa 07.10.2016, ktorým žalovaný reagoval na vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného, žalobca uviedol, že trvá na svojich doterajších stanoviskách a vyjadreniach, rozsudok okresného súdu je podľa jeho názoru zákonný, spravodlivý a vo výroku vecne správny. Rozsudok navrhuje potvrdiť.

22. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

23. Konanie vo veci začalo dňa 08.12.2015, rozhodnutie okresného súdu bolo vydané dňa 15.06.2016, teda za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku. Dňa 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (CSP), ktorým bol v zmysle zrušovacieho ustanovenia § 473 zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších

predpisov a zmien. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

24. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

25. Odvolací súd sa oboznámil s obsahom spisu vrátane všetkých písomných podaní strán doručených súdu aj v priebehu odvolacieho konania, odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovaného spolu s napadnutým rozsudkom okresného súdu, pričom sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu, osvojuje si dôvody napadnutého rozsudku okresného súdu a v zmysle § 387 ods. 2 CSP na ne v celom rozsahu poukazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a reagujúc na odvolacie dôvody žalovaného odvolací súd dodáva, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenia právnych predpisov a súčasne vec správne skutkovo a právne posúdil. Úlohou súdu v danom konaní bolo posúdenie otázky, či žalobca uniesol dôkazné bremeno na svoje tvrdenie, že boli mylne odvedené finančné prostriedky z jeho účtu na účet povinného a následne (po konštatovaní súdu, že žalobca toto dôkazné bremeno uniesol)) posúdenie otázky, či sa žalobca môže domáhať vrátenia týchto finančných prostriedkov žalobou o vylúčenie pohľadávky povinného voči banke z účtu povinného, alebo iba žalobou o vydanie bezdôvodného obohatenia voči povinnému.

26. Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu jednoznačne vyplýva, že súd prvej inštancie vyhodnotil úkon prevodu sumy 70 000 eur konateľom žalobcu z účtu žalobcu na účet povinného, ako neplatný z dôvodu nevážnosti vôle v zmysle ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, čo mal súd za preukázané z konania žalobcu bezprostredne po zadaní príkazu na prevod (kontaktoval banku a žiadal o súčinnosť a o vrátenie sumy finančných prostriedkov, vykonal úkony voči súdnemu exekútorovi aj žalovanému) a predložených písomných dokladov. Pojem „omyl“ súd použil výlučne na vysvetlenie dôvodu, pre ktorý vznikol nesúlad vôle a prejavu konateľa žalobcu, teda že žalobca mienil peniaze poslať na jeden účet, no v dôsledku chyby - „omylu“ konateľa ich poslal na iný účet. Námietka žalovaného (bod 8.) je neopodstatnená a nedôvodná.

27. Pokiaľ žalovaný trval a trvá na tom, že zo strany žalobcu a povinného ide o účelové tvrdenia ohľadom mylnej platby v snahe zabrániť žalovanému uspokojiť sa v exekučnom konaní vedenom proti povinnému, žalobcovi treba dať za pravdu v tom, že tvrdenia žalovaného nevychádzajú zo žiadneho dôkazu, ale len z domnienky žalovaného o nepravdepodobnosti tvrdení žalobcu a povinného, ktoré žalovaný v konaní nevyvrátil žiadnym dôkazom. Potom záver okresného súdu uvedený v bode 26., ktorý vychádza z vykonaného dokazovania, možno mať za preukázaný a je správny (opak nebol preukázaný). Aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobca uniesol dôkazné bremeno na svoje tvrdenie, že boli mylne odvedené finančné prostriedky z jeho účtu na účet povinného.

28. Odvolací súd sa stotožňuje s názormi žalobcu, ktoré sú uvedené pod bodom 17. a 18. tohto rozhodnutia a následne aj s názorom, že nakoľko povinný Slovenskej sporiteľni a.s. dal svoj súhlas na spätný prevod sumy 70 000 eur na účet žalobcu, ktorá bola pripísaná na jeho účet bez akéhokoľvek právneho dôvodu, tak žalobca nemá dôvod za danej situácie domáhať sa od povinného vydania týchto finančných prostriedkov žalobou z titulu bezdôvodného obohatenia. Povinný, okrem príkazu na spätný prevod, nemôže nakladať s finančnými prostriedkami, ktoré boli na jeho účet v Slovenskej sporiteľni a.s. pripísané v dôsledku neplatného právneho úkonu tretej osoby, povinnému nevzniká nárok voči Slovenskej sporiteľni a.s. na vyplatenie sumy 70 000,- eur tieto môžu byť vrátené iba žalobcovi. Povinný v danom prípade takýto príkaz - súhlas na spätný prevod dal, vedomý si skutočnosti, že na tieto finančné prostriedky nemá žiadny nárok, a žalobca sa za takejto situácie domáha v konečnom dôsledku vrátenia ním mylne odoslaných finančných prostriedkov na účet povinného, teda vylúčenia pohľadávky (nároku) J. X. voči Slovenskej sporiteľni a.s. na vyplatenie aktívneho zostatku na účte povinného v sume 70.000 eur. Banka - Slovenská sporiteľňa, a.s. finančné prostriedky na účte povinného spravuje. Pri vykonaní výplat z účtu sa riadi banka pokynmi majiteľa účtu. (Samotný prevod prostriedkov z účtu povinného má v kompetencii banka. Keď v danom prípade Slovenská sporiteľňa a.s. spätný prevod

nezrealizovala bolo to z dôvodu, že účet povinného je zablokovaný exekútorom, ktorý vykonáva exekúciu na podnet žalovaného.) A ako správne uviedol žalobca: „ešte v štádiu, kedy je to možné (peniaze sú stále na účte povinného) sa domáha, aby bol majetok žalobcu pred exekúciou ochránený“. Okresný súd uzavrel, že základným predpokladom vydania sumy 70 000 eur Slovenskou sporiteľňou a.s. žalobcovi je preukázanie tej okolnosti, že povinný na ktorého účet bola označená suma zaslaná nie je oprávnený s touto sumou nakladať a k pripísaniu tejto sumy na jeho účet nedošlo zo zákonných dôvodov, zároveň povinný ani nenakladal s vkladom v rozsahu 70 000 eur a ani vôbec nemieni nakladať vo svoj prospech. Potom nie je namieste (už) žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia, ale v tomto štádiu (doposiaľ predchádza žalobe o vydanie bezdôvodného obohatenia) žaloba o vylúčenie pohľadávky z exekúcie.

29. K námietke žalovaného v bode 11., že „poskytovateľ platobných služieb príjemcu pripíše sumu platobnej operácie na platobný účet príjemcu (bez ohľadu na prípadný omyl osoby, ktorá zadávala platobný príkaz) a umožní mu disponovať s pripísanou sumou v ten istý pracovný deň“, odvolací súd dodáva, že v danom prípade príjemca peňazí (platobnej operácie) - povinný jeho dispozičné právo disponovať s pripísanou sumou 70 000 eur realizoval súhlasom na spätný prevod tejto sumy, ktoré ako jediné dispozičné oprávnenie (za existujúcej situácie) mal vo vzťahu k tejto platobnej operácii, teda keďže sa preukázalo, že na jeho účet boli pripísané finančné prostriedky na základe neplatného právneho úkonu.

30. Žalovaný poukazuje na rozhodnutia iných súdov (NS Českej republiky sp. zn. 10/31/2012, NS Českej republiky sp. zn. 35Obo/801/2002, NS Českej republiky sp. zn. 09/19/2011, NS Českej republiky sp.zn. 02/23/2005, Krajského súdu Trenčín sp. zn. 4Co/457/2011, Krajského súdu Košice sp.zn. 3Co/380/2013, Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 29Cb/271/2011, Krajského súdu Bratislava sp. zn. 15Co/247/2011) ktoré majú spoločné v ich záveroch to, že „predmetom exekúcie nie sú konkrétne finančné prostriedky, ale nárok povinného (pohľadávka) na výplatu finančných prostriedkov z účtu v banke, ktoré prostriedky sa na účte povinného nachádzajú a to bez ohľadu na ich pôvod. Uvedené finančné prostriedky sú podľa ustálenej judikatúry majetkom finančného ústavu (banky) a nie sú v majetku povinného. Povinnosťou banky po doručení príkazu na začatie exekúcie je uvedené prostriedky na účte zablokovať. Banka posla na účet oprávneného de iure svoje peniaze a nie peniaze tretej osoby, či peniaze povinného.“ Najvyšší súd SR v rozhodnutí z 30.11.2010 sp. zn. 1 MCdo 2/2009 vyslovil, že „vzhľadom k tomu, že výkon rozhodnutia prikázanim pohľadávky sa týka pohľadávky, ktorú má majiteľ účtu na základe zmluvy o účte voči peňažnému ústavu, nie je rozhodujúce, koho boli peňažné prostriedky, ktoré boli na účet uložené. Zostatok na účte predstavuje len nárok osoby, pre ktorú sa účet vedie na vyplatenie aktívneho zostatku. Exekúciu podlieha a predmetom tohto spôsobu exekúcie podľa § 94 Exekučného poriadku je len tento nárok.“ V danom konaní sa žalobca domáhal, aby jeho nárok (pohľadávka) povinného voči banke bol z exekúcie vylúčený do výšky aktívneho zostatku v sume 70 000 eur. Keďže takejto žalobe súd vyhovel, potom sa neuplatní, že „prikázanim pohľadávky z účtu stráca majiteľ účtu svoju pohľadávku z účtu až do výšky vymáhanej pohľadávky s príslušenstvom a banka ju vyplatí oprávnenému ako osobe, ktorá prikázanim pohľadávky majiteľa účtu získala právo uspokojiť sa z peňažných prostriedkov uložených na jeho účte.“

31. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalobca, preto žalobcovi odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

32. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).